AREVELK
Siyasî, iktisadî ve edebî yevmî gazete
Galata, Tünel itisalinde, Billur sokak No. 10

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ՏԱՐԵԿԱՆ
Թուրքիա	700 ղշ.	1400 ղշ.
Արտասահման	110 Ֆր.	200 Ֆր.
Ամերիկա	9 տոլար	15 տլր.

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 40852

AREVELK
ԱՐԵՒԵԼՔ
ԱՆԿԱԽ ՕՐԱԹԵՐԹ

Telefon 40852

ՀԱՍՑԷ.— Ղալաթիա, Թիւնէլի քով Պիլլուր փողոց, թիւ 10

AREVELK
Quotidien Armenien Politique
Economique Litéraire
Galata B. P. 1203

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԽՈՐԷՆ ՃԱՄՃԵԱՆ

ՇԱԲԹՈՒԱՆ ԱՆՑՈՒԴԱՐՁԵՐԸ

ՍՊԱՆԻՈՅ ԵՂԲԱՅՐԱՍՊԱՆ ԿՌԻՒԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ ԻՐ ԱՄԲՈՂՋ ՍԱՍՏԿՈՒԹԵԱՄԲ

ԱՆՈՐՈՇ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ.— ՄԱՏՐԻՏԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՊՈԼՇԵՎԻԿՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԻՔ.— ՁԻՐԱՐ ՋԱՐԴԵԼՈՒ ՄՈԼՈՒՑՔ.— ՉԷԶՈՔՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ ԱՆԼՈՅԾ ԿԸ ՄՆԱՅ.— ՄԱՀԱՓՈՐՁ ՍԹԱԼԻՆԻ ԴԷՄ.— ԱՆԳԼԵՒԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ.

Կատաղի կռիւը կը շարունակէ միեւնոյն ազգին երկու քի բաժնուած հատուածներուն միջեւ։ Այսօր Սպանիա իրապէս երկու հողամասի բաժնուած է ուր կ'իշխեն երկու կառավարութիւններ։ Մէկը օրինական կառավարութիւնը, որ Մատրիտը կեդրոն ունենալով կը տիրապետէ Միջերկրականի' երկրին արեւելեան մասին վրայ, ծայրայեղ ընկերվարական և համայնավար գրութիւնը ունենալով իբրեւ վարչաձեւ, միւսը, կիսով արեւմտեան մասին մէջ, Փորթուկալի սահմանակից և տիրապետ Ատլանտեանի եզերքին վրայ, կեդրոն ունենալով Պուրկոսը։

Այս վերջինոյն վարչաձեւն է հանրապետութիւն, քաղքենի իրաւակարգի, սեփականութեան իրաւունքի ճանաչում, ընկերային լայն բարենորոգումներու խոստումներով։ Բայց այս վարչաձեւը պահպանելու համար սաստիկ գաղափ ռամկավարական գրութեան և տիկտատորական իշխանութիւն։

Ազգայինը կոչուած այս վերջին կառավարութիւնը սա առաւելութիւնը ունի որ, իր բանակը կազմուած է կանոնաւոր ուժերէ, և ղեկավարուած արհեստով սպաներէ և կարող զօրավարներէ, որոնց պարագլուխն է պատուաւոր տիկտատոր զօր. Ֆրանքօ։ Ասոնց վրայ պէտք է աւելցնել Փալանժի երկիրներու կողմէ անուղղակի կերպով իրենց տրամադրուած օգնութիւնները, ռազմանիւթ և դրամ, իսկ կառավարական ուժերը կը բաղկանան այր և կին գործաւոր կամաւորներէ և սպաներէ։ Թէեւ սոյն կողմն ալ անուղղակի կերպով կ'օժանդակեն պոլշեվիկ կամ համակիր երկիրներ, ինչպէս Ռուսիա և Ֆրանսա, բայց անոնց օժանդակութիւնը մեծ օգտակար է. որովհետեւ Ռուսիա շատ հեռու է, իսկ Ֆրանսայի ներքին պայքարներ շատ աղմուկ կը հանեն, արգիլելու համար ա և է օժանդակութիւն, վախնալով որ ի վերջոյ բախում մը կը գոյանայ մեծերուն միջեւ եւ պատերազմը անխուսափելի կը դառնայ։

Այս պայմաններու մէջ ըմբոստներու յաջողութիւնը կ'արդարանայ, թէ և անոնք ալ դեռ չեն համարձակիր վճռական յարձակողական մը ընել։ Այնպէս որ կրնանք եզրակացնել թէ դեռ անորոշ է կացութիւնը։ Միայն թէ քանի կ'երկարի պատերազմը, այնչափ աւելի կը բորբոքին ազգաքրիւն ժողովուրդին ատելութեան կիրքերը իրարու հանդէպ և այլեւս կուրօրէն զիրար կը կոտորեն երկուստեք։ Կառավարական հողամասին մէջ կազմուած Սովետները կասկածելի կը նկատեն անոնք, որոնք աշխատաւորական դասակարգին չեն պատկանիր, և ոչ միայն յանցանքներով մահապատիժով պարզապէս կը ջարդեն առանց խնայելու կին և տղայ։ Նոյնպէս ըմբոստներն ալ, իրենց ձեռքն անկած թշնամիները անխնայ կը ջարդեն իբրեւ կատաղի կարմիրներ։

Սպանիա միշտ թատր եղած է ներքին պատերազմներու և այդ առթիւ զգացուած ատելութեան զգացումները իրարու հանդէպ միշտ անմոռաց, և վերջին առթիւ դարձեալ բանկեցան անոնք, այնպէս որ ընդհանրական պատերազմը դադրելէն և երկիրը հանդարտելէն վերջ ալ երկրին մէջ երկու անհաշտ տարրեր միշտ պիտի ապրին քով քովի, որ պիտի կորսնցնէ իր միաձոյլ հանգամանքը, ինչ որ արգելք պիտի ըլլայ անոր բնականոն յառաջդիմութեան։

Եթէ Սպանիոյ մէջ արիւնը առատօրէն կը հոսի, դիւանագիտութիւնն ալ իր քայլերով կը գործէ' լուծելու համար չէզոքութեան հարցը։ Անգլիա է որ անվերապահ կերպով ընդունեց չէզոքութեան առաջարկը, և արգիլեց անհատներու կողմէ իսկ զէնքի վաճառումը երկրին, իսկ Գերմանիա և Իտալիա միշտ վերապահութիւն ցոյց կուտան, մինչ Ռուսիոյ և Ֆրանսայի յայտնի համակրութիւնը հանդէպ կառավարութեան։

Միւս կողմէ, սակայն, ծանր միջադէպ մը պատահեցաւ Գերմանիոյ որուն մէկ շոգենաւը անտեղի կերպով խուզարկուեցաւ սպանիական ռազմանաւի մը կողմէ։ Այսպիսի միջադէպեր յաճախ կրնան պատահիլ, քանի չէ լուծուած չէզոքութեան հարցը և օր մըն ալ կրնան Գերմանիային պատահիլ և հրդեհել Եւրոպան եթէ Եւրոպայի մեծ պետութիւններէ բաղկացած հրշէջ խումբը մեծ աչալրջութեամբ չհսկէ։

Շաբթուան դէպքերէն մէկն ալ Ստալինի դէմ Թրոցկիի համակիրներու կողմէ սարքուած մահափորձը որ ձախողեցաւ։ Դէպքը ցոյց կուտայ թէ համայնավար ճակատը միաձոյլ չէ Ռուսիոյ մէջ և կը գտնուի հատուած մը, ծայրայեղներէ բաղկացած և գլխաւորուած Թրոցքիի, Զինովիեվի և Քամենեֆի կողմէ, որոնք դժգոհ են դէպի աջ հակող գրութենէն և կ'աշխատին նոր յեղափոխութեամբ երկիրը ծայրայեղ համայնավար սկզբունքներով կառավարել։ Այս հատուածը աննշան փոքրամասնութիւն մը միայն կրնայ ըլլալ որովհետեւ գանգատը համակիր է դէպի աջ շարժումին, որուն կառավարութիւնը կը պակսին իր նախկին գրկումները, և ինչ որ կը պահանջեն արարքները, անհատական հանգամանք միայն պիտի ունենան և չեն կրնար կասեցնել Ռուսիոյ դէպի աջ շարժումը։

Շաբթուան այս ընդհանուր տակնուվրայութեան, Անգլիա և Եգիպտոս վերջապէս համաձայնեցան, կնքելով դաշնագիր մը որ կը լրացնէ Եգիպտոսի անկախութիւնը և Անգլիոյ և Եգիպտոսի միջեւ դաշնակցութեան մը հիմը կը դնէ։

Սպանիոյ պատերազմը ցոյց տուաւ թէ երկուքին ալ շահը կը պահանջէ համախմբուիլ Միջերկրականի թշնամիին դէմ որ է Իտալիան։ Անգլիա այս դաշնակցութեամբ կ'ապահովէ իր Հնդկաստանի ճամբան, իսկ Եգիպտոս կ'ապահովէ իր հողը օտար յարձակման դէմ։

Անկախութիւնը ձեռք ձգելով, Եգիպտոս իրաւունք կը ստանայ ջնջել խառն դատարանները, գափիթիւլասիոնները, միրա՛ պլու. Սուտանի մէջ յարգելով Անգլիոյ իրաւունքները այդ երկրին մէջ, և իր միջոցներուն ներած չափով բանակ մը ունենալու։

Անգլիական գրաւման ուժերն ալ կը քաշուին Գահիրէէն և կը խմբուին միայն Սուէզի ջրանցքին երկայնքը։

ՆՈՐ ԾԱՆՐԱԿՇԻՌ ԴԷՊՔ ՄԸ

Վալանսիոյ լեհ հիւպատոսը ՍՊԱՆՆՈՒԵՑԱՒ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ ԻՐ ԱՄԲՈՂՋ ՍԱՍՏԿՈՒԹԵԱՄԲ

ՄԱՏՐԻՏ 22.— Հավաս.— Կառավարութիւնը և ըմբոստները վերջերս սովորութիւն դարձուցած են հակառակորդական յաջողութիւններ վերագրել իրենց։ Կարեւոր ոչ մէկ ընդհարում տեղի ունեցած է և չէ հաստատուած Բորտօպայի գրաւումը կառավարական ուժերու կողմէ։ Ներքին նախարարը կը ծանուցանէ որ տեղական Մանկատայի վարած զօրասիւնը կը յառաջանայ Թէրուէլի շրջանին մէջ, ուր նախընթաց օր գրաւած է Նավալփէրալ վայրը։ Ըմբոստ զօրասիւններ մղուեցան Սարակոսի և Բասքի շրջանին մէջ և ծանր կորուստներ տուին։

Միւս կողմէ զօր. Լանօ Սէվիլի անթելի միջոցաւ կը ծանուցանէ որ ըմբոստները ճեղքեցին Բաթայան զօրասիւնը Արակոնի ճակատին վրայ և գրաւեցին 23 քամիոն, 7 թնդանօթ, հրասանդ մը, զէնքեր և ռազմանիւթեր, կառավարական ուրիշ զօրասիւններ ցրուած են Նավալփէրալի և Պատամօզի մօտ։

"ՔԱՄԵՐՈՒՆ" ՔԱՐԻՒՂ ԿԸ ՓՈԽԱԴՐԷՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 22.—Սպանիոյ վարչապետ Կիրալ յայտարարած է «Տէյլի Թէլէկրաֆ»ի.— 15—20 օր չանցած, վճռական դէպքեր տեղի ունենան, բայց հրասակային կռիւը պիտի շարունակուի շաբաթներով և թերեւս ամիսներով։ Օտարներուն կրած բոլոր վնասները պիտի հատուցուին։

Անդրադառնալով գերմանական «Քամէրուն» նաւուն միջադէպին, վարչապետը ըսած է.—

Այդ նաւը խուզարկուեցաւ սպանիական ջուրերուն մէջ և երբ հաստատուեցաւ որ քարիւղ կը փոխադրէր ըմբոստներուն, ինչ որ արգիլուած է, վերստին սպանիական ջուրերէն դուրս առաջնորդուեցաւ։

Արդարեւ, կ'ըսէ թղթակիցը, Սան Սէպասթիէնէ արուած լուրերու համաձայն, ըմբոստները քարիւղ չունին քանի որ չեն կրնար ծովու միջոցաւ քարիւղ ձեռք բերել և կը ջանային յարձակումներով քարիւղի մթերանոցներ ձեռք բերել։

ՎԱԼԱՆՍԻԱՅԻ ԼԵՀ ՀԻՒՊԱՏՈՍԸ ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ

ՎԱՐՇԱՒԱ, 22.— Մամուլը կը տեղեկանայ որ Վալանսիայի լեհ հիւպատոս Մ. Մակիէրա սպաննուած է Վալանսիոյ մէջ։ Լեհ. իշխանութեանց միջամտութեան կը սպասուի։

"ՍՊԱՆԻԱՆ ՊԻՏԻ ՓՐԿԵՆՔ ԿԱՐՄԻՐՆԵՐԷՆ" Կ'ԸՍԵՆ ԸՄԲՈՍՏՆԵՐԸ

ՌԱՊԱԹ, 22.— Սէվիլի անթելի կայանը զեկոյց մը հրատարակած է յայտնելով որ երէկ հանդարտ անցաւ ո զօր Մօլայի ուժերը թեթեւօրէն առաջացան Կուատարամայի ուղղութեամբ։ Զեկոյցը կ'աւելցնէ. «Մատրիտի անթելի կայանը ժամանակէ մը ի վեր քարոզութեան ճշմարիտ կեդրոն մը դարձած է, բայց տնոր ծանուցած յաղթանակները չեն կրնար արգիլել առաջխաղացումը մեր բանակներուն, որոնց օրինակելի կարգապահութիւնը հակառակորդական ուժերուն անկազմակերպ վիճակին հետ։ Պարսելոնի մէջ արդէն իսկ քաղաք. կուսակցութիւններ տարակարծութեան մէջ են անիշխանականներուն հետ և անոնց ներքին կռիւը ի մօտոյ վերջնապէս պիտի փրկէ Բաթալոնեան կարմիր վտանգէն։ Սպանիոյ ապագայ ֆաշական կազմակերպութիւնը գոհացում պիտի տայ գործաւորներու ամէն օրինական պահանջներուն»։

Զեկոյցը ի վերջոյ կը հերքէ վճռապէս թէ Իտալիա զօրք և զէնք ղրկած է Սպանիա։

"ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ ՄԵՐՆ Է" Կ'ԸՍԷ ԶՕՐ. ՄՕԼԱ

ՊՈՒՐԿՕՍ, 22.— Զօր. Մօլա Հավասի թղթակցին յայտարարեց հետեւեալը.

«Կը պայքարինք որպէս զի Սպանիոյ խոյլ տանք վերագրաւելու իր տեղը աշխարհի մէջ և ազատագրելու համար երկիրը յեղափոխութենէ։ Ո՞վ կրնար յուսալ թէ Սպանիացիներ թունաւոր կազեր պիտի գործածէին Սպանիացիներու դէմ։ Յաղթանակը մերն է, սակայն աւելի ժամանակի խնդիր է։»

ԻՐՈՒՆ-ՍԷՆ ՍԵՊԱՍԹԻԷՆ ՃԱԿԱՏԸ

ՀԷՆՏԷՅ, 22.— Կառավարական ուժերը տենդագին կ'ամրացնեն իրենց դիրքերը և փշաթել կը զետեղեն։ Հանդարտութիւն կը տիրէ Սէն-Սէպասթիէնի մէջ։ Ճակատը 15 քիլոմէթր անդին է։

ԻՏԱԼԻԱ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻ ՉԷԶՈՔՈՒԹԻՒՆԸ

ՓԱՐԻԶ, 22.— Արտաքին նախարար Կոմս Ճիանօ, երէկ ֆրանս. դեսպանին յանձնած է սպանիական խնդրոյն մասին ֆրանս. չէզոքութեան առաջարկին իտալ. պատասխանը։

Իտալիա կը յօժարի ուէ զէնք և սաւառնակ չի ծախել Սպանիոյ և տեւական չփուլ պահել նոյն յանձնառութիւնները ստանձնած պետութեանց հետ, պայմանաւ որ համաձայնութիւնը պաշտօնապէս ընդունուի Գերմանիոյ, Անգլիոյ, Ֆրանսայի, Սովետ Ռուսիոյ և Փորթուկալի կողմէ։ Իտալիա սակայն կը պահէ իր հին տեսակէտը, այն է արգիլել անուղղակի միջամտութիւնը, որ տեղի կ'ունենայ հանգանակութեան և կամաւորներու առաքման միջոցաւ։

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԸՆԹԱՑՔԸ

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ, 22.— Պետութիւնը հաղորդեց ռազմանիւթի գործարանատէրերուն թէ' ռազմանիւթի վաճառումը Սպանիոյ չէր պատշաճիր Մ. Նահանգներու բացարձակ չէզոքութեան քաղաքականութեան։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԿԸ ԲՈՂՈՔԷ

ՊԷՐԼԻՆ, 22.— Գերմանիա բողոքած է միաժամանակ Մոսկուայի և Մատրիտի ընդդէմ անթելի միջոցաւ կատարուած այն յարձակումներուն, որ ուղղուած են իր դէմ և ասոնց անմիջական դադարումը պահանջած։

ԼՈՆՏՈՆ, 22.— «Տէյլի Թէլէկրաֆ»ի Պերլինի թղթակիցը կը հաղորդէ որ գերման ծովային ուժերու վերին հրամանատար ծովակալ Րէօտէր շարունակ շփման մէջ է Հիթլէրի հետ, որու կը հաղորդէ Սպանիոյ ջուրերու գերման մարտանաւերէն ստացած տեղեկագրերը։

ՄԱՏՐԻՏ ԵՒ ՍՈՎԵԷԹՆԵՐԸ

ՄԱՏՐԻՏ, 22.—«Փրավտա»ի խմբագրապետ Քալցով Մատրիտ հասաւ և ընդունուեցաւ վարչապետ Կիրալէ, որ այս առթիւ շնորհակալութիւն յայտնեց ռուս ժողովուրդին ցոյց տուած բարեկամութեան համար։

ԳՈՀՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ

ԼՈՆՏՈՆ, 22.—Րէօթէր կը գրէ որ Իտալիոյ կողմէ ընդունուիլը ֆրանս. չէզոքութեան ծրագրին, լաւ տպաւորութիւն առաջ բերաւ Լոնտոնի դիւանագիտական և քաղաքական շրջանակներու մօտ։

Կը հաւաստուի որ ֆրանս. դիւանագիտութիւնը այս կերպով յաղթանակական յաջողութիւն մը ձեռք կը բերէ և կը պնդուի այն իրողութեան վրայ թէ Անգլիա ոչ մէկ ջանք խնայեց ուժ տալու համար Ֆրանսայի, իր ձեռնարկներուն մէջ թէև կարելի է որ «Քամէրուն»ի նման երկրորդական դէպքեր պատահին, բայց ընդհ. տպաւորութիւնը այն է թէ' եւրոպական պետութիւնները կ'ըմբռնեն այն ծանրակշիռ վտանգը, որ առաջ կը բերէ Սպանիոյ ներքին գործերուն ամէն միջամտութիւն։

Կրնայ ըսուիլ որ Սպանիոյ խնդիրն առաջ բերած միջազգային տագնապը մեծապէս մեղմացած է և այսօր լաւատեսութեան մթնոլորտ մը կը տիրէ, զօրացած այն իրողութեամբ որ, Սովետ Ռուսիա վերջին ժամանակներս լռութիւն կը պահէ Սպանիոյ պատերազմին մասին։

ՓՈՐԹՈՒԿԱԼԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ

ԼԻԶՊՈՆ 22.— Արտաքին նախարար Մօնթէյրօ Լիզպոնի ֆրանս. դեսպանին յանձնեց Փորթուկալի գրաւոր պատասխանը չէզոքութեան ֆրանս. առաջարկին։

Այս պատասխանին կցուած է վաւերաթուղթ մը, որ կը պարունակէ այս խնդրոյն վրայ Փորթուկալի կառավարութեան դիտողութիւնները։

Հաբէշիստանի եւ Լիպիոյ իտալ. ուժերը կը մնան

ՀՌՈՄ, 22.—Հավաս գործակալութիւնը իրաւասու աղբիւրէ կը տեղեկանայ որ Եթովպիա ղրկուած գունդերուն, ինչպէս նաեւ Միջերկրականի ծայրամասի շրջաններուն Լիպիոյ և Եգէականի մէջ կեդրոնացուած ուժերուն մեծագոյն մասը Իտալիա չեն կանչուած։

Ճափոնի բարենորոգումները

ԹՕՔԻՕ, 21.— Ճափոնի նոր քաղաքականութիւնը ի յայտ կուգայ այն տեսակցութեան հետեւանքով որ տեղի ունեցած է վարչապետին ու ելմտական նախարարին միջեւ։ Այդ քաղաքականութեան համաձայն, ազգ. պաշտպանութեան ցամաքային և ծովային ելմտացոյցը պիտի աւելցուի, հարկային բարենորոգումներ ի գործ պիտի դրուին, վաճառականութեան ու ճարտարարուեստի մղում պիտի տրուի։

Պաղեստինի մէջ ալ պատերազմ

ՑԻՍՈՒԻՆ ԱՐԱԲ ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 22.— Ճշմարիտ պատերազմ մը տեղի ունեցաւ երէկ ընդ մէջ արաբ ուժերու և անգլ. զօրամասերու։ Օդանաւեր մասնակցեցան պատերազմին և ռմբակոծեցին Արաբները, որ 50 մեռեալ եր թողուցին դաշտը։

ՀԱՇՏԵՑՆԵԼՈՒ ՓՈՐՁԵՐ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 22.— Իրաքի արտաքին նախարար Նուրի փաշա Սաիտ որ հոս հասաւ, հիւրընկալուեցաւ բարձր քոմիսէրութեան կողմէ։ Կ'ենթադրուի որ համաձայնութեան գետին մը կը փնտռէ ընդ մէջ արաբ պետերու և կառավարութեան։

Միւս կողմէ էմիր Ապտուլլահ և Անդրյորդանանի վարչապետը կը շարունակեն զբաղիլ Պաղեստինի գործերով, առնուազն մեղմացում մը առաջ բերելու համար։

ԱՆԶՈՒԳԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿԸ

(ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱԼԻՔՍԱՆԵԱՆ)

Իր մահուան գուժին առթիւ, երբ համառօտակի կերպով կենսագրական նօթեր կուտայինք ողբացեալ Յովհ. Ալիքսան'անի մասին, ըսած էինք թէ հատոր մը կարելի է գրել համեստ բայց արժէքաւոր այս դաստիարակ-ուսուցչի մասին, որ մեր վերջին յիսնեակի կրթական կեանքին մէջ այնքան բեղուն գործունէութիւն մը ունեցաւ, մանաւանդ հայ աղջկանց դաստիարակութեան գործին մէջ, իրական հայուհիներ պատրաստելով զանոնք: Ահա թէ ինչու, հակառակ ուշացած ըլլալուն, սորեւ կուտանք իր մէկ աշակերտուհիին գրութիւնը.—

Կ'ողբանք մեր շատ սիրելի ուսուցչին մահը: Անսահման պարապութիւն մը կը ձգէ ան իր ետին: Ոչ մէկ բառով կրնանք մեր խորունկ վիշտը արտայայտել: Մեր հեղեղանման արցունքները չեն կրնար մեր սրտերուն սուգի ովկիանոսը ցամքեցնել: Իր այնքան անակնկալ և յանկարծակի բաժանումը մեզմէ լքուած որբերու առանձնութեան զգացումով կը լեցնէ մեր սրտերը:

Դառնօրէն կուլանք իր մահը. քանզի բարձրագոյն գաղափարական մարդն էր ան, որ իր մէջ կը մարմնացնէր առաքինութիւններու և նկարագրի սքանչելիքները, ճշմարիտ և գեղեցիկ կեանքի մը տիպարը:

Շատ զօրաւոր կերպով կը հաւատար ու կը պաշտէր ճշմարտութիւնն ու գեղեցկութիւնը, որոնք հիանալիօրէն ներդաշնակութիւն մը կազմած էին իր գրչին և կեանքին հետ:

Իբրեւ ուսուցիչ երբեք խիստ ու յանդիմանող չէր եղած, սակայն ներշնչած էր այնպիսի խորին յարգանք ու սէր իր աշակերտուհիներուն որ, անոնցմէ նոյնիսկ ամէնէն անհոգն ու ծոյլը կը ջանար իր լաւագոյնը ընելու: Դպրոցէն ներս իր քաղցր ներկայութիւնը այնպիսի խորունկ ազդեցութիւն կը գործէր ամէնուս վրայ որ, զօրաւոր փափաքը կ'զգայինք բարձր ու բարի ըլլալու: Իր բարոյական քարոզներն ու յորդորները, որոնք այնքան ազդեցիկ կերպով կ'արտայայտէր, շատ խորունկ տեղ մը կը գրաւեն մեր կեանքին մէջ:

Բաւական չէր սակայն իր շատ ծանր պարտականութիւնները անթերի կերպով կատարել, այլ իր համայնքին ծառայելու տենչով վառուած էր հոգին: Դպրոցին աշխարհը շատ նեղ էր իր լայն սրտին և լեցուն մտքին:

Իր հիանալի և ինքնատիպ գրչովը շատ խորունկ և չինիչ գաղափարներ ու խորհուրդներ կը պարզէր միայն ու միմիայն օգտակար ըլլալու համար: Հայ ազգին բարոյական մեծ ուսուցիչն էր ան: Ամէնէն պարզ երեւոյթներուն ու դէպքերուն մէջ իսկ կը տեսնէր տկարութիւնները մարդկութեան և կը խրատէր միշտ քաղցրօրէն, միշտ սիրալիր ու անուշ:

Այս մեծ մարդը շատ խոնարհ էր, ամենատգէտ մարդը կամ մանուկն իսկ սիրելի բարեկամ մը կը գտնէր անոր մէջ: Երջանիկ էր ան, վասն զի գիտէր երջանկութեան գաղտնիքը զոր կը ցոլացնէր թափանցող ժպիտով մը:

Կեանքի լոյսը եղող Յիսուսին սկզբունքները վերացական և անգործադրելի կարծող թերահաւատներուն՝ իր կեանքը կատարեալ յանդիմանութիւն մը, իսկ անոնց հետեւիլ փափաքող տկար անձերուն՝ մեծ քաջութիւն կը ներշնչէր: Երանի՜ թէ ամէն մարդ ճանչնար զինքը:

Ահա այսպիսի հրաշալի կեանք մը յաղթականօրէն կը դադրի գործելէ իր ծառայութեան ճամբուն վրայ իսկ:

Հանգչէ՛ անխռով և ազնիւ մշակ, քու անմահ հոգիդ պիտի հրճուի միշտ 42 տարուան աշխատութեանդ պտուղները տեսնելով:

Այո՛, մ ր չքնաղ, անգին ու անձնուէր ուսուցիչը, դուն մեր մէջ չես այլեւս և սակայն քու անոյշ յիշատակդ միշտ կենդանի է ու պիտի մնայ մեր սրտերուն մէջ, իբրեւ ուժ մը՝ որ պիտի քաջալերէ ու ներշնչէ մեզ բարին և ճշմարիտը կատարելու ներկայ դժուարին պայմաններուն մէջ, իբրեւ ամենաքաղցր երգ մը՝ որ պիտի թըրթռացնէ մեր սրտերը մարդկութեան տկարութիւններուն ու թշուառութեան օգնելու, իբրեւ ջահ մը՝ որ պիտի լուսաւորէ մեր ճամբան, ցուցնելով գեղեցկութիւններն ու բարձրութիւնները կեանքին: Կը յարգենք ու կը սիրենք քու անմահ յիշատակդ: Կը բաղձանք հետեւիլ քու շաւիղներուդ և որդեգրել քու նպատակը կեանքիդ, ջանալով բարձրանալ ու բարձրացնել:

Իր սգաւոր սանուհին

ՍՈՆԱ ԱՍՏՈՒՐԵԱՆ

ՔՈՄԷՏԻ ՖՐԱՆՍԷԶԻՆ բազմաթիւ դերասաններ Սեպտեմբեր 7ին մեկնելով Մօնթէ-Գարլոյէ, «Թուռնէ»ի մը պիտի ձեռնարկեն Յունաստանի և Եգէական ծովուն մէջ: Դերասանները այս առթիւ բազմաթիւ ներկայացումներ պիտի տան Ագրօփոլիսի վրայ: Անոնք Իսթանպուլ ալ պիտի այցելեն:

ԱՆԳԼԻՈՅ մէջ ձախակողմեան կուսակցութեանց միացումով կը խորհուի «Ժողովրդային ճակատ» մը առաջ բերել:

ՀՈԼԱՆՏԱՐ խնամակալ ծովակալ Հօրթի և Տրիպոլսոյ կուսակալ մարաջախտ Պալպօ Ալյպուրկ (Աւստրիա) մեկնած են: Կ'ըսուի թէ հանդիպում մը պիտի ունենան:

ՄԱՐԶԱՆՔԻ ծանօթ ուսուցիչ Գ. Արթօ Պայփաքճեան Պաճիրլէն քաղաքս ժամանեց:

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ

ԳԱՃԱՃՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԸ

Այս ամառ Պուտափեշթի մէջ տեղի պիտի ունենայ գաճաճներու համաշխարհային համաժողովը, նախագահութեամբ Իուլիուս Կուբի, որ 75 սանթիմէթր հասակ ունի: Հունգարիա մեծ թիւով գաճաճներ ունի. իւրաքանչիւր 30 հազար հոգիի վրայ 1 գաճաճ կ'իյնայ: Իուլիուս Կուբիի հայրն ու պապը նոյնպէս գաճաճներ էին: Ան երկար ատենէ ի վեր կ'աշխատէր գաճաճները համաշխարհային համագումարի հրաւիրել: Իր այս փափաքին այս տարի վերջապէս հասաւ:

Համաժողովին գլխաւոր օրակարգն է.

1) Ձեռք բերել միջազգային օրէնք մը, որով արգիլուի գաճաճներուն ամուսնանալ սովորական հասակ ունեցողներու հետ:

2) Խստացնել պատիժը այն ծնողներուն, որոնք արհեստական կերպով արգելք կ'ըլլան իրենց զաւակներու հասակին աճման, որպէսզի յետոյ շահագործեն զանոնք:

3) Գաճաճներուն եւս երախաներու հաւասար սակացոյց նշանակել երկաթուղիներու, թատրոններու եւայլն տոմսակներու համար:

4) Ապաստարաններ հիմնել ծերունի գաճաճներու համար եւն.:

ԱՌԱՆՑ ՄԵՔԵՆԱՎԱՐԻ ՎԱՅՐԱՇԱՐԺ

Ճափոնցի երիտասարդ ճարտարագէտ մը կառուցած է վայրաշարժ մը, որ առանց մեքենավարի, ռատիօյով կ'ընթանայ և միւս կողմէ ազդանշաններ կուտայ կեդրոնական կայարանին:

Ճափոնի երկաթուղիներու վարչութիւնը փորձի դրած է այս վայրաշարժը, որ կոչուած է կատարել յեղափոխութիւն ենթարկելու երկաթուղիական գործը: Նոր վայրաշարժը ռատիօյով աւելի վստահելի է, քան մեքենավարով կառավարուած ներկայ շոգեմեքենան:

ՈՒՏՈՒՈՂ ՈՒ ԾԱՄՈՒՈՂ ԹԵՐԹԵՐ

Անգլիերէն թերթ մը քննութիւն կատարած է, ճշդելու համար թէ որո՞նք են աշխարհի վրայ տպուող ամէնէն տարօրինակ թերթերը: Եւ հաստատած է թէ անոնցմէ շատեր կը տպուին ի հարկէ Ամերիկայի մէջ:

Այսպէս, Միացեալ Նահանգներու մէջ լոյս կը տեսնեն 3 հատ ուտուող թերթեր: Անոնք կը տպուին անուշեղէնի վրայ, շաքարելատներով: Ընթերցողը թերթը կարդալէ վերջ՝ը լափէ զայն անմիջապէս: Երկու ուրիշ թերթեր կը տպուին ծխախոտի թերթերու վրայ որոնք... ծամուելու կը ծառայեն: Թերթ մը կը տպուի ճանճ որսալու յատուկ կպչուն թուղթի, իսկ ուրիշ մը բամպակ թաշկինակի վրայ:

ՀԱՒԿԻԹԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՍՊԱՌՈՒՄԸ ԶԱՆԱԶԱՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Ամէնէն շատ հաւկիթ կը սպառեն իրլանտացիները, մարդգլուխ տարեկան 280 հաւկիթ: Անկէ վերջ Մ. Նահանգները 248 հատ, Պելճիքա 213, Անգլիա 148, Գերմանիա 109, Պուլկարիա 75, Հունգարիա 63: Նկատելի է որ ամէնէն շատ հաւկիթ արտադրող երկիրները ամէնէն քիչ սպառողներն են:

ՄԱՐԶԱՆԱՐՀ

ԹՈՒՐՔ ՄԱՐԶԻԿՆԵՐԸ ԻՆՉՊԷՍ ԴԻՄԱՒՈՐՈՒԵՑԱՆ

'ԱԼԻ ՊԱՊԱ,, ԻՍԹԱՆՊՕ'ԼԼ ԿՈՒԳԱՅ

Ինչպէս հաղորդած էինք, խանդավառ ընդունելութիւն մը կատարուեցաւ Պերլինի ողիմպիականներէն վերադարձող թուրք մարզիկներուն:

Մասնաւորաբար խելայեղ ցոյցերու արժանացան Եաշար և Մերսինցի Ահմէտ: Նախապէս Մերսինցի Ահմէտ ծափահարութեանց ներքեւ քարափ իջաւ:

Ցետոյ երեւցաւ աշխարհի ախոյեան Եաշար:

Ըմբիշ Միւլայիմ, որ նոյն պահուն հոն կը գտնուէր, իսկոյն գրկեց Եաշարը ուսին վրայ նստեցուց և «եաշա» աղաղակներու և ծափահարութեանց մէջ ինքնաշարժ տարուեցաւ:

Ըմբշամարտութեան ֆէտէրասիօնի նախագահ Պ. Ահմէտ նոյն պահուն Եաշարի հայրը նշմարեց և իսկոյն ձեռքը համբուրելով շնորհաւորեց զայն, «այսպիսի առիւծ մը ծնունդ տուած ըլլալուն համար»:

Ըմբիշներուն մէջ խիստ ընկճուած էր Չօպան Մեհմէտ, որ արցունքը աչքերուն հետեւեալը ըսաւ.

— Ես հասկէ ոչ թէ չորրորդ, այլ առաջին ըլլալու համար գացի:

Եաշար իր կարգին հետեւեալը յայտարարեց.

— Պիտի պահեմ շահած շքանշանս: Կաղնիի ընձիւղը Աթէնքերքի կամ Իսթանպուլի քաղաքապետութեան պիտի նուիրեմ: Տանս պարտիզաւոր չըլլալուն անկարելի է որ մեծցընեմ զայն: Այս ընձիւղներուն կեանքը հարիւր տարի կը տեւէ եղեր»:

*** Ողիմպիականի թրքական ֆութպօլի խումբը երէկ քաղաքս ժամանեց:

*** Սուսերամարտութեան, ըմբշամարտութեան, ֆութպօլի և հեծանիւի խումբերը տասը օր յետոյ Ռուսիա պիտի մեկնին:

*** Այսօր Թագսիմի Սթատը պիտի շարունակուի ըմբշամարտութեան զատ մրցումները: Տին-բը պիտի մրցի Գարա Ալիի հետ: Միւս կողմէ ձիմ Լօնտօս Յունաստանէն հարցուցած է որ ի՞նչ վիճակի մէջ են մրցումները և երբ պէտք է Իսթանպուլ գտնուի: Քաղաքապետութիւնը պատասխանած է որ առաջիկայ չաբթու պէտք է հոս գտնուի, յաղթականին հետ մրցելու համար:

"ԱԼԻ ՊԱՊԱ,, ԻՍԹԱՆՊՕ'ԼԼ ԿՈՒԳԱՅ

Կ'ըսուի թէ ձիմ Լօնտօս Քափ քաղաքը (Հարաւային Ափրիկէ) պիտի երթայ, մրցելու համար Ալի պէյ անուն թուրք ըմբիշի մը հետ:

«Աքշամ» արձագանգը ըլլալով այս լուրին, կը գրէ թէ Ալի պէյ բուն «Ալի Պապա» անուն ծանօթ ըմբիշն է որ Խարբերդցի հայ մըն է: Անգլ. այն թերթերը, որոնք այս լուրը հրատարակած են, կը գրեն թէ Ալին յառաջիկայ տարի Իսթանպուլ պիտի երթայ:

ՄԻՍԻՆ ՍՊԱՌՈՒՄԸ

Հին ատենները միսը միայն հարուստներուն անունն էր: Բայց յետոյ քաղաքակիրթ երկիրներու մէջ միսին սպառումը, ամէն դասակարգի մէջ և դասակարգերու կարողութեան համեմատ, երթալով տեւեցաւ: Այս յաւելումը կը սկսի ԺԹ դարէն:

Մեծ քաղաքներու մէջ միսին սպառումը աւելի է քան թէ գիւղաքաղաքներու և գիւղերու մէջ: Ֆրանսայի մէջ, ասկէ 70 տարի առաջ, մարդ գլուխ տարեկան 20 քիլօ միս կը սպառէին, սակայն երթալով այս քանակութիւնը մինչեւ 40 քիլօ ի բարձրացաւ: (Մեծ քաղաքներու մէջ այժմ 70 քիլօ):

Փարիզի քաղաքապետութեան անասնաբուժական ճիւղին այս տարուան տեղեկագրին համեմատ, 1934ին, մայրաքաղաքին մէջ մորթուած միսէն զատ Փարիզի վաճառանոցները (հալ) բերուած են.

— Եզան միս 34 333,294 քիլօ: Հորթի միս 41,650,'58 քիլօ: Ոչխարի և այծի միս 12 375,841 քիլօ: Խոզի միս 11,553,072 քիլօ: Ձիու, ջորիի և իշու միս 21 միլիոն 235,500 քիլօ:

Աւելցուցէք այս քանակութեան վրայ.— 25,797,080 քիլօ հաւեղէն և 53,705,560 քիլօ ձկնեղէն:

Անգլիոյ մէջ հարուստ դասակարգը 150 քիլօ միս կը սպառէ, իսկ միջին և գործաւոր դասակարգը՝ միայն 50 քիլօ:

Գերմանիոյ մէջ 1905ին մարդ գլուխ 39 քիլօ միս սպառած է և 1906ին՝ 37 քիլօ:

Տանըմարքացիները առհասարակ մարդ գլուխ 52 քիլօ, Իտալիոյ մեծ քաղաքները 60 քիլօ միս կը սպառեն, իսկ ամբողջ բնակչութեան վրայ հաշուելով՝ հազիւ 20 քիլօ:

Միսը կատարեալ սնունդ մը ըլլալով՝ մասնաւոր ճարտարարուեստական վայրերու աշխատաւորութեան գլխաւոր պահանջը կը կազմէ: Անոնց համար միսը սնունդ ըլլալէ զատ ուժի համար անհրաժեշտութիւն մըն է:

Այդպիսի տեղերու մէջ, երբեմն միսին սպառումը այնպիսի ծաւալ մը կը ստանայ որ իրականութեան մէջ ատոր համար չստեղծուած կենդանիներու միսն անգամ օգտագործել կ'ուզեն: Ապացոյց ձիուն միսը: Աւելցնենք որ շուն միս ուտողներ ալ կան: Չինաստանի մէջ շունի ցեղ մը կայ, որ սպառումի յատկացուած է: Պելճիքայի և աւելի մեծ չափով Սաքսի մէջ շուն միս կը սպառի: Ֆրանսայի մէջ ևս, «մարշէ»ներու մսավաճառ ըը տեսնուած են որ ոչխարի միսի տեղ շուն միս ծախած են: Իսկ Թուրքիոյ մէջ, մանաւանդ Սեւ ծովու Անատոլեան եզերքը, մեծ չափով գոմէշի, Իզմիրի մէջ ալ ուղտի միս կը սպառի.

ՓՐՈՖ. Ա. ՊԻՐՊԻՐԵԱՆ

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ ՄԻ ԴԱՌՆԱՔ

Տիկ. Կուսթարն, այրին … անգլիացի բանաստեղծին … Կլատսթըն ուզած էրթէնիբըրի … հռչակել «Թագակիր բանաստեղծ» Անգլիացիներուն խորհուրդ կուտայ որ բանաստեղծութեան չնուիրուին.

«Վարչապետ Պօլտուին, կ'ըսէ Տիկ. Կուսթարն, վերջերս խնդրեց Քէմպրիճի համալսարանէն որ … աւելի շատ բանաստեղծներ հասցնէ, որպէս բի անոնք աշխարհի նիւթականութեան … չնչեն միութեան և ագահութեան … գաղափարներ. բայց Անգլիացիները պէտք չէ որ բանաստեղծութեան նուիրուին, ոչ միայն որովհետեւ պիտի տառապին ի կենդանութեան, այլ անոր համար որ իրենց մահէն վերջն ալ իրենց ընտանիքները թշուառութեան պիտի մ…

Այրի Տիկ. Կուսթարն պետութենէն կը ստանայ տարեկան 120 ոսկիի թոշակ մը: Այս գումարը այնքան անբաւարար է, որ բանաստեղծին այրին կը խորհի … երկու աղջիկներովը … Հարաւ. Ափրիկէ, ուր, անգլ… կին, Լոնտոնէն 5 շիլին կ'արժէ...

Եւ խորհիլ, որ հայ բանաստեղծնե՞ր ալ կ'ապրին երկրագունդին վրայ:

ԱՆԳԼԻԱՑԻՆԵՐԸ ԱՄԵՆԷՆ ՇԱՏ ՔԹԱԽՈՏ ԿԸ ԳՈՐԾԱԾԵՆ

Գինովութեան ուսումնասիրութեան նուիրուած անգլ. ընկերութիւն մը, վերջերս յայտարարեց որ Անգլիոյ մէջ քթախոտ գործածողներուն թիւը չափազանց շատցած է:

Իններորդ դարու միջոցին, թախոտ գործածելը Անգլիոյ … շատ բնական և հասարակ … թիւն մըն էր, ինչպէս որ … այնքան հասարակ գործածութիւն է … կարէթ ծխելը կիներուն մէջ:

Սըր Պաքսթըն Պրաուն … կուտայ որ ինք օրական … երկու անգամ քթախոտ կը … ծածէ և երբեք պաղ չառներ … իր բարեկամները յանձ… են պաղառութեան:

Սըր Պաքսթըն կը հաւա… անոնք որ կը կասկածին թէ … պիտի առնեն, եթէ անկողին … նալէ առաջ քթախոտ քաշեն … պարկին, յաջորդ օրը … բժշկուած պիտի ըլլան:

Ծխախոտի ընկերութիւն … վերջերս իր յայտարարութեան … կը յիշէր որ քթախոտի գործածութիւնը և սպառումը 300 … բիւր աւելցած է:

ՅՈՎՀ. ՇԱՀԻՆ ԳԱՅԱ … Ի՛ՆՉ ԱՄՍԱԿԱՆ ԿԸ ՍՏԱՆԱՅ

Եվգաֆի քննիչները … հաշիւները քննած միջոցին … են որ Յովհ. Շահին Գայա … ամսաթոշակ ճշդած է իրեն … բողջովին գանձած:

Եվգաֆի տնօրէնը երբ կը … ցնէ յիշեալին թէ ի՞նչ … վրայ դրամ կը ստանայ … կալ պաշտօն կատարող մը, … տասխանէ թէ քարտուղարի … գամանքով կը ստանար, … կը հարցուի թէ չահաւոր … րա՞ծ է, ո՛չ, կը պատասխան… Այս տեսակէտէն ալ պատասխ… տու կը նկատուի Շահին …

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ — Թիւ 102 —

ՌԷՃԱՏ ՆՈՒՐԻ

ԻՐԻԿՈՒԱՆ ԱՐԵՒԸ

Թարգմ. Գ. ՀՐԱՆՏ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

— 20 —

Գլուխը թեւերուս վրայ, հովէն ցանուցիր մազերը երեսիս, անլսելի վստահութեամբ և անկեղծութեամբ շարունակ կը խօսէր ու կը խնդար:

Այս գիշեր կը հասկնայի թէ Ժիւլիեթ տարիէ մը ի վեր մեր մէջ որքա՜ն նեղացած էր: Ագարակի կեանքի մասին կը զուարճախօսէր և ծանօթներուն ծաղրը կը հանէր: Բայց երբեք դառնութիւն չկար իր խօսքերուն մէջ: Կարծես այլեւս ծովեզերք չպիտի վերադառնար և ծովուն վրայի լուսնին հետքերը հետապնդելով պիտի շարունակէր յառաջանալ առ յաւէտ:

Քանի՛ ցամաքէն կը հեռանայինք մեծ ալիքներ երբեմն նաւակի կողին բախելով կը փշրուէին և փոշիի նման մեր երեսները կը ծածկէին: Այն ատեն Ժիւլիեթ սարսուռի աղաղակներով գլուխը դէպի ետ կը քաշէր և խոխ կը պահուըտէր:

— Վախցա՞ր, պզտիկս, դառնա՞նք:

Աղջիկս, լուսնի ցոլքերուն տակ փայլփլող աչքերուն մէջ պաղատանքի արտայայտութեամբ.

— Շա՜տ կ'աղաչեմ, քեռայր, քիչ մը եւս յառաջանանք, արդէն դուք ալ դառնալ չէք ուզեր, կ'ըսէր...:

— Ինչէ՞ն գիտես, պզտիկ, որ վերադառնալ չեմ ուզեր:

— «Վախցա՞ք» կը հարցնէք ինծ ու այս կերպով իմ արժանապատուութիւնս վիրաւորելով կ'ստիպէք զիս որ. «Ո՛չ, երթանք տակաւ ին» պատասխանեմ...:

Ես ալ խնդալ սկսայ անոր պէս: Ժիւլիեթ պատճառը հարցուց և ես պատասխանեցի պարզամտօրէն.

— Մի՛ բարկանար, աղջիկս, եթէ ըսեմ թէ՝ ինծի քիչ մը զարմանալի կը թուի պզտիկ աղջկան մը մօտ տեսնելով այսքան վեհանձնութիւն և չափազանց զգայուն արժանապատուութիւն, մանաւանդ այս բոլորը կեանքի բոլո՛ր գոյները տեսած տարեց քեռայրի մը հանդէպ: Այս բոլորը ինծի կը յիշեցնեն հին օրեր, երբ պայքարներուն շատ փ քրիկ աղջ փայլուն երիզաւոր և պատուանշաններով զարդարուած փաշայի զգեստներ կը հագցնէին...:

Ժիւլիեթ կեղծ բարկութեամբ մը կ'ուզէր փոխադարձել բայց նոյն պահուն զայն կը սոսկացնէ նաւակին մէկ տատանումը և ալիքներու փշրուածէն ց յցած ջուրի սրսկումը: Այն ատեն ես աւելի ուժգին խնդալ կ'սկսիմ և կը գոչեմ.

— Կը տեսնե՞ս, Ժիւլիեթ, թէ ո՛ր աստիճան ողբալի կացութեան մը մատնուած ես, աղջիկս: Այն վայրկեանին երբ դուն կը պատրաստուիս ապարէզ կարդալ ինծ և քաջութիւն ցոյց տալ, ծովը քեզի մանկիկի մը պէս կը սոսկացնէ:

Սակայն այս խօսքերէս երբեք չէր ազդուեր անիկա, այլ ընդհակառակը ինծի աւելի մօտենալով, տարի մը առաջուան հպարտ Ժիւլիեթէն բացարձակապէս անլսելի անկեղծութեամբ կը խոստովանէր յարելով.

— Վախս չեմ ծածկեր, քեռայր, սակայն ի՞նչ քաղցր է այս վախը..: միտքս «Ոչինչ կայ վախնալու» կ'ըսէ, իսկ ընդհակառակը ջիղերս կը խրտչին և կը դողան: Այնպէս կը կարծեմ որ սա վայրկեանիս ինծ աւելի քաղցր [կը] թուի ապրելու հաճոյքը: Վերջապէս չեմ գիտեր ի՛նչպէս բացատրել զգացումներս...

— Կը հասկնամ, պզտիկս, դժբախտաբար շատ լաւ կը հասկնամ: Սա ալ աւելցնեմ որ զիս կը վախցընեն քու այս ընթացքներդ:

— Ինչո՞ւ համար, քեռայր:

— Չպիտի կրնամ մանրամասնել, Ժիւլիեթ, ի՛նչ որ է, արդէն խօսակցութեան այս նիւթը աւելորդ է և շատ լուրջ այս լուսնին տակ: Ծիծաղելի փիլիսոփայութիւններով զուարճութիւններս չխաթարենք և վերադառնանք՝ մեր առջի նիւթին: Քիչ առաջ ծաղրը կը հանէիր և լրջութեամբը կը զուարճանայիր ագարակին և գիւղաքաղքին մէջ մեր ծանօթներուն մօտցած առանց կարեւորութեան է՝ ագարակին ամէնէն ծանր գլուխն … և խոժոռադէմ էֆէնտին, … ալ ծաղրը հանէ տեսնեմ, Ժիւլիեթ …

Ժիւլիեթ ամչնալով և խնդալով … ծածկէր ափերուն մէջ … ներ կ'արձակէր:

— Անկարելի՜ է, անկարելի …

— Այս աստիճան ամչնալիք … գուշակեմ որ իմ ծաղրը … գէշ, դառն և ծիծաղելի է, … երբեք կարեւորութիւն չունի… լիտէ, երբեմն ես ալ կը զուարճ… նամ այդ ծանրագլուխ մարդ… հետ, անկարելի է որ անիկա … կանայ....

Ժիւլիեթ հազիւ թէ դողալ … պումով մը ձեռքս չոյեց: Սա վայր… կեանիս կ'զգայի թէ որքա՜ն … մեղքնար զիս այս աղջիկ … հակառակ սաոր նորէն սաստիկ … թիւն մը յղացաւ և խնդալով…

(Շար.)

ԱՊԱՀՈՎԱԳԻՐ. ԳԱՑԹԱԿՂՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆՆ ԱԼ ԳՈՐԾԻՆ ԽԱՌՆՈՒԱԾ

Դատական իշխանութիւնը կը շարունակէ խառնացնել քննութիւնը ապահովագրական գայթակղութեան շուրջ։ 12 նոր անձեր ալ կալանաւորութեան տակ առնուած են։ Կ'ըսուի թէ «Իւնիոն» ընկերութեան մեծ գումարներ կողոպտած ցանց մըն ալ երեւան ելած է։ Պարագլուխ Օննիկ ...ի ափարթըմանին մէջ գտնուած է կանանց տետրակ մը, ուր գրուած էին «մեռած»ները և «...իւրէ»ները յարակից բոլոր ...ութիւններով։

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻՆ ՊԱՐԱԳԱՆ

Ինչպէս գրած էինք երէկ, գեղծարարութիւնը կատարուած էր կեղծ վկայագրերու վրայ, որոնք «Նիւ-Եօրք Լայֆ» ընկերութեան փոխանցուած էին «Իւնիոն»ին։ «Ճումհուրիյէթ» կ'ըսէ որ երկու ընկերութեանց թղթածրարներուն մէջ երեւան հանուած են Հայոց Պատրիարքարանին կողմէ տրուած մահուան վկայագրեր։ Հակառակ Լօզանի դաշնագրին, Պատրիարքարաններուն արտօնուած ըլլալով զբաղիլ աշխարհական գործերով, տրուած են այդ վկայագրերը և ընկերութիւնը ընդունած է զանոնք։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ ԿԸ ՀԵՐՔԷ

Հայոց պատրիարքը այս մասին յայտարարած է «Ճումհ.»ի խմբագրին.—

— Գիտէք որ մեր պատրիարքարանը միայն կրօնական գործերով կը զբաղի։ Հետեւաբար անհիմն է ըսել թէ մեր կողմէ մահուան վկայագիր մը տրուած է։ Արդէն վկայագրական գործերու կարգադրութեան համար անհրաժեշտ է ... որոշումը։ Այնպէս որ ...ակցութեան ալ կարելի չէ որ մահուան վկայագիր մը տրուի։

— Սակայն կ'ըսուի որ Պատրիարքարանի կողմէ տրուած վկայագիրներ գտնուած են։

— Թիւրիմացութիւն մը կայ։ Ինչպէս 8—10 տարի առաջ ...ութեան մէջ մեռած հայու ժառանգորդները կամ ազգականները բերին իրենց թաղի քահանային կողմէն առնուած վկայագիր մը, որ վաւերացնենք։ Պատրիարքարանը առանց գրա... ...ութեամբ, վաւերացուց վկայագրուած վկաններուն ...թիւնը։

Այս վկայագիրը ի վերջոյ ներկայացուած դատարանի և օրինաւորութեան ենթարկեցաւ։ Այսպէս ալ կը հասկցուի թէ Պատրիարքարանը երբեք մահուան վկայագիր չէ տուած։ Արդէն քիչ առաջ գտնուած թղթածրարը ղրկեցինք Պէյօղլուի ոստիկանութեան։ Թղթածրարին քննութիւնը պիտի հանէ իրողութիւնը։ Հայոց Պատրիարքարանը մեծ ... ունի Թուրք հանրապետութեան օրէնքներուն հանդէպ և ... է որ գտնուած ըլլայ ...ին ընթացքի մէջ։»

[illegible] ՀԵՐՈՍՆԵՐ

Երեւան հանուած 3 թղթածրարներու քննութիւնը դժուարացաւ ... թղթածրարներէն 4 հոգիի անհետացած ...

Ըստ ... կողմէ կասկած ներշնչած ... որ «Նիւ Եօրք» և «...» ընկերութեանց թղթածրարներուն բնագրերը կեդրոն ղրկուած են։

Ինչպէս հաղորդած էինք կեղծ ... տուող Տօքթ. Ասաֆի ձերբակալման հրամանը ... էր։ Բայց այս ... կարելի չէ եղած գտնել։ ...ները յայտնած են թէ տեղեկ...

...ութիւն չունին տոքթորին մասին։

*** Վարչութեան ատենապետ Պ. Վարդան Ագկիլ հետեւեալը յայտարարած է «Հալքէր»ի խմբագրին.

«Վարչութիւնը իրազեկ չէ այս խնդրոյն, որուն հետ ոչ մէկ կապ ունի։ Սակայն և այնպէս այսօրուընէ սկսեալ մենք ալ քննութեան ձեռնարկեցինք այս խնդրոյն պատրիարքարանի հետ ունեցած կապը լուսաբանելու և ներքին ծալքը երեւան հանելու համար։

Պատրիարքարանի քարտուղարներէն Պ. Արամ ալ հետեւեալը ըսած է.

— Ինչպէս ըսած էր Նարոյեան պատրիարք, Կրօն. Ժողովը երկու վկաներ լսեց և առանց վկայութեան յենլով տարագրութեան ընթացքին մեռած Մալթացի հայու մը մահուան մասին վկայագիր տուաւ։ Խնդիրը ասկէ կը բղխանայ։ Սըխալ է որ իբր մօտագին 4 ոսկի առնուած է, Վարչութիւնը իր տուած վաւերաթուղթերուն փոխարէն իբր վարձք կը ստանայ ռոչ գումար մը որ ոչ մէկ կապ ունի մահի հետ։

ԼԵԶՈՒԱԿԱՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԸ

ՎԱՂԸ ԿԸ ԲԱՑՈՒԻ

Թուրք լեզուական Գ. համաժողովը վաղը կէս օրէ յետոյ կը գումարուի Տօլմապաղչէի պալատին մէջ։

Համաժողովը պիտի բացուի կրթական գործավար Սաֆֆէթ Արըգանի բացման ճառով, որմէ վերջ օտար և Թուրք լեզուագէտները յաջորդաբար պիտի կարդան իրենց թէզերը։

Համաժողովին պատրաստութիւնները արդէն իսկ լրացած են և մուտքի տոմսերը բաժնուած։ Աթաթիւրքի համար յատուկ օթեակ մը յարդարուած է համաժողովին սրահին մէջ։

Արտասահմանէն ցարդ 10 գիտուններ եկած են մասնակցելու։ Այսօր ալ պիտի գայ սումերաբանութեան յայտնի Ֆրանսացի մասնագէտ Պ. Հիլէռ տը Պարենթօն։

ՊՈՒՊՐԻԿՆԵՐՈՒ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԸ

Կ'ԵՐԿԱՐԱՁԳՈՒԻ

Ժողովուրդին ցոյց տուած մեծ շահագրգռութիւնը նկատի ունենալով, մինչեւ Օգոստ. 31 երկարաձգուած է Միջազգային Պուպրիկներու ցուցահանդէսը.

31 Օգոստ. ժամը 20.30ին մասնաւոր հանդիսութեամբ մը տեղի պիտի ունենայ ցուցահանդէսին փակումը։ Ինչպէս գրած էինք, վերջերս ճոխացած է ցուցահանդէսը, Ֆրանսայէն, Լիթուանիայէն, Գերմանիայէն և Սպանիայէն ղրկուած պուպրիկներով։

ՆԵՐՔԻՆ ԳՈՐԾԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՑՈՒՄԸ

Ներքին գործավարութիւնը Իսթանպուլի ապահովագր. տնօրէնութեան հարցուցած է թէ ի՛նչ փուլի մէջ է ապահովագր. գեղծարարութեան քննութիւնը։ Այս մասին Պէյօղլուի ապահովագր. պաշտօնատան կողմէ ընդարձակ տեղեկագիր մը գործավարութեան ղրկուած է։ Կ'ենթադրուի որ անտես. գործավարութիւնն ալ մօտէն պիտի շահագրգռուի այս խնդրով։

ՎԱՐՉԱՊԵՏ Ըսմէթ Ինէօնիւ նախընթաց օր Հէյպէլի կղզին գնաց Տօլմապաղչէի պալատը ուր ընդունուեցաւ հանրապետութեան նախագահէն, ներքին, արտաքին, կրթական և հանրօգուտ շինութեանց գործավարները նմանապէս գացին Տօլմապաղչէ։

ՀԱՆՐՕԳՈՒՏ գործավար Ալի Չէթինքայա նախընթաց օր տեսակցութիւն մը ունեցաւ կուսակալութեան հետ։ Կ'ըսուի որ այս տեսակցութիւնը դարձած է Պասըգիւղի ջուրերու վարչութեան գնման շուրջ։

ՍՈՎԷԹ ԱՒԱԳԱՆԻԻՆ ԴԷՄ

Ի՞նչ ձեւով պիտի գործադրուէր

ԴԱՒԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 22.— Ընդհ. դատախազ Վիշինսքի, որ դաւադրական խմբակի դատավարութիւնը կը կատարէ, յայտարարեց որ ամբաստանութիւններ կը ծանրանան նաեւ Փարիզի նախկին դեսպան Սօքոլնիքոֆի և անոր կնոջ առաջին ամուսնոյն Սէրիպրայքոֆի վրայ.

Քննութիւնը կը շարունակէ. ըստ ընդհ. դատախազը, ի մասին լրագրողներ Ռատէքի և Պուխարինի, բանուորական միութեանց նախագահ Թօմսքիի և հանրօգուտ շինութեանց նախկին նախարար Ուկլանոֆի մասին։

Ամբաստանեալ մը յայտնած է որ դաւադիրները ինչո՛ւ համար կը մեղադրէին Սթալինը։

Ան ըսած է որ եթէ յեղափոխութիւնը ձախողեցաւ Գերմանիոյ մէջ, ատոր միակ պատճառը Սթալինի սխալն է։

Միւս ամբաստանեալներու հարցաքննութիւնը սկսաւ կէսօրէ յետոյ։ Թիւով 14 այս վերջիններէն մին գերման գաղթական մէկն մըն է, Տօքթ Նաթան Լուրիա, որ յայտարարեց թէ 1932ին Ռուսիա եկած էր, համաձայն նախապէս պատրաստուած ծրագրի մը. սպաննելու Սթալինի լուսագոյն խորհրդականը Ժտանոֆը։ Մահապատիժը տեղի պիտի ունենար տարուայս Մայիս 1ի հանդիսութեանց պահուն. բայց դաւադիրը չէր կրցած գլուխ հանել ծրագիրը։

Ցետոյ փորձած էր պաշտօնի կոչուիլ Քրեմլինի հիւանդանոցին մէջ, այն յոյսով որ կը յաջողի միասին զանել Սթալինը և Վօրօշիլովը և սպաննել զանոնք։

Կրկին ձախողեցաւ և երրորդ անգամ ըլլալով երբ դաւադիրները մտադիր էին սպաննել հաղորդակցութեան գործավար Քականովիչը և ծանր ճարտարարուեստի գործավար Օրժօնիքիձէն, խնդիրը երեւան ելաւ։

Անգլիոյ եւ հելլէն վեհապետներուն տեսակցութեան շուրջ

ԱԹԷՆՔ, 22.— Թերթերը չխօսելով Անգլիոյ կառուրը Թագաւորին Յունաստան այցելութեան կարեւորութիւնը, կ'ըսեն որ երկու թագաւորները Միջերկրականի ու խաղին մասին ալ պիտի տեսակցին։

ԵՐԷԿԻ "ՀՐՇԷՋՆԵՐՈՒ ՕՐ"Ը

Երէկ Թագսիմի սթատին մէջ մեծ յաջողութեամբ տեղի ունեցաւ «Հրշէջներու օր»ի հանդիսութիւնները։ Ժամը 2.30ին արդէն հրաւիրեալները և ժողովրդական հոծ բազմութիւն մը գրեթէ ամբողջովին լեցուցած էր ամբողջ սթատը։

Ժամը 3ին տեղի ունեցաւ հանդէսին բացումը, Անկախութեան քայլերգ նուագումով, զոր նուագեց Հրշէջ խումբի նուագախումբը։ Ցետոյ տեղի ունեցաւ հրշէջներու տողանցքը։ Ասոր յաջորդեց Էնիչէրիններու շրջանին հրշէջներու կազմակերպութեան ցուցադրութիւնը, իրենց ինքնատիպ ըզգեստաւորումով։ Ցետոյ՝ նախապէս գոյութիւն ունեցող հրշէջներու գինուորական կազմակերպութիւնը տողանցեց, իր ինքնատիպ երեւոյթով։

Իսկ իրապէս փառաւոր և տպաւորիչ տողանց մը կատարեց ներկայ հրշէջ խումբը, օժտուած արդիական բոլոր միջոցներով, որոնք դիտողին այն վստահութիւնը կը ներշնչէին թէ, եթէ երբեք ջուրի տագնապ չըլլայ, ո՛չ մէկ հրդեհ կրնայ իր նուազագոյն աւերումը անցնիլ, շատ անգամ նոյն իսկ խեղդամահ ըլլալով իր սաղմին մէջ եթէ երբեք ժամանակին հասնի խումբը և կարենայ իր բոլոր միջոցները օգտագործել։

Ցետոյ տեղի ունեցան մարզական խաղեր, գիմնաստ. և սանդուխի փորձեր, ինչպէս նաեւ ցոյց տրուեցան հին դրութեամբ թաղային և ներկայ հրշէջներու հրդեհ մարելու գործնական բնոյթը։

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ օրէնքը տասը ամիս յետոյ գործադրութեան պիտի դրուի։ Անգարայէ կը հաղորդեն թէ Իսթանպուլի կարգ մը հաստատութիւնները սկսած են նուազեցնել իրենց գործաւորներու թիւը և մասնաւորաբար ճամբել ընտանիքի ու զաւակներու տէր ծառայողները, որպէսզի պարտաւոր չ'ըլլան օժանդակել անոնց։ Այս պատճառով տնտես. գործավարութիւնը երկու քննիչ ղրկած է այստեղ։

ՑԱՆՑԱՆՔԻ վրայ բանուողներու դատավարութեան յատուկ օրէնքը Հոկտեմբերին գործադրութեան պիտի դրուի։ Օրէնքին համաձայն այս կարգի յանցաւորները արտաքորէն պիտի դատուին։

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՔՐԷՏԻ ՖՈՆՍԻԷԻ ՇԱՀԱԹԻՒԵՐԸ

15 Օգոստոս 1936

1903ի պարտաթուղթեր

768.558 թիւը շահած է 50.000 ֆրանք։

Հետեւեալ 25 թիւերը շահած են 1000ական ֆրանք.

401906	464230	685934	610577
424836	493921	590179	635153
428277	522461	593268	712730
445 18	528571	598268	718018
454493	583514	598869	722026
731901	736811	768387	782768
	796 90		

1911ի պարտաթուղթեր

291 094 թիւը շահած է 50.000 ֆրանք.

Հետեւեալ 25 թիւերը շահած են 1000ական ֆրանք.

21214	194864	276975	287738
57987	236415	278431	295468
64132	249639	279676	316410
8113	254314	280262	326679
137616	272821	283149	329393
362091	303885	373202	377328
	386590		

ԹՈՒՐՔ-ԻՏԱԼԱԿԱՆ առեւտր. համաձայնութիւնը 20 Յուլիս 1936 թուականէն սկսեալ երեք ամիս երկարաձգուած է։ Այս կերպով Իտալիայէ մաքս հատուցած լեմոնները պիտի կրնան ներածուիլ և կարեւոր չէ մը կրէ լեմոնի գիները որ մինչեւ 10 գրուշի բարձրացած են։

ՊԷՅՕՂԼՈՒԻ նախորդ թաղ. խորհուրդի ատենապետ Պ. Օ. Կօմսեան երեկ պաշտօնի փոխանցումը կատարեց վերակազմուած թաղ. խորհուրդի ատենապետ Պ. Յ. Քէչէճեանի։

Լաւ տեսակի կարասիներ կարելի է միմիայն գնել

ՊԱՅԱՄ ԵՒ ՓՍԱԼԹԻ

վաճառատունը

Գապրիէլեան փողոց, Հեռ. 41424

"ՆՈՐ ԴՊՐՈՑ"

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶ ԵՒ ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆ

Գիշերօթիկ (մանչ) և ցերեկօթիկ (մանչ և աղջիկ) աշկերտ. համար 28րդ (1936-37) տարեշրջան

Նիշան Թաշը, Վալի Քօնաղը ճամբէսի, թիւ 30։ Հեռ. 43990

Արձանագրութիւնք աշակերտաց՝ Օգոստոս 19էն սկսեալ, Չորեքշաբթի և Շաբաթ օրերը, ժամը 11—16։

Վերաքննութիւնք Սեպտեմբեր 15, Երեքշաբթի օրը, ժամը 10-15։

Ընդունելութիւն աշակերտաց և վերսկսումն դասերուն Սեպտ. 21, Երեքշաբթի օրը։

Հիմնադիր-Տնօրէն Յ. Թ. ՀԻՆԴԼԵԱՆ

'ՓԱՐԻԶ,

ԼՈՒԾՈՂԱԿԱՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐԸ

Առողջ մնալու առաջին պայմանը՝ պնդութիւն չունենալն է։ Աղիքներու կանոնաւորաբար ամէն օր պարպուիլը արեան մէջի թոյները կը վանէ։

Գիտութեան ամենավերջին հրաշալիքը եղող «Փարիզ» բուսական դեղահատերը պատրաստուելէն ի վեր, աղային, մետաղային դեղահատերը և գարշահոտ իւղերը հրապարակէն քաշուեցան։

Խիթ չտալու և ջերմակար չըլլալու համար, 10-80 տարեկաններ կը գործածեն։ Հարցուցէք ձեր բժիշկին, սիրով պիտի յանձնարարէ։ Ամէն ոք կը ճանչնայ. գործածողը այլեւս ուրիշ նիւթ չի գործածեր։

ՏՈՒՓԸ 15 ՂՐՈՒՇ Է

Ամէն դեղարան կը գտնուի

Տ. ՏԱՆՏՕՐԻԱ

Ցուղարկաւորութեան կազմակերպիչ հաստատութիւն

Հիմնուած 1889ին

Պէյօղլու, Սամալը Մէճճիտ թիւ 20

Հեռաձայն 41630

Ցուղարկաւորութեան ամէն գործ կը ստանձնենք. Մեր պարագաները լաւագոյն և աժանագին են. 40 տարիէ ի վեր մեր աշխատանոցներուն մէջ կը պատրաստուին, կը տրամադրենք դագաղներ, ծաղկեպսակներ, դագաղակիրներ, կը կատարենք ձեւակերպութիւններ, կը պատրաստենք մահազդներ ու մահաձաններ։

Գիշերային սպասարկութիւն Թէքքէ. Գալթուն Զըքմազ փողոց. Հեռաձայն 44031

Դագաղակիր օթօներ 3 ոսկիէն սկսեալ։

100ին 50 ԶԵՂՉ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՄԱՅԻ

ԱՆԺ ԲԻԹՈՒ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԿԵՐՊԱՍԵՂԻՆԱՑ

Անգլիական եւ ուրիշ ամէն տեսակ առաջնակարգ կերպասներ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՀԱՐԱՃՃԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 36

Մեր վաճառատունէն առեւտուր ընողները բացարձակապէս կրնան վստահ ըլլալ թէ երբեք չպիտի խաբուին, որովհետեւ մեր անեղ եւ անյեղլի սկզբունքն է՝

ՊԱՏՈՒԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ եւ ՔԻՉՈՎ ԳՈՀԱՆԱԼ

ԳՐԻԳՈՐ ԻԶՄԻՏԼԵԱՆ

ԴԵՐՁԱԿ

Փարիզէն վերադարձած ըլլալով, կը ծանուցանէ իր յարգելի յաճախորդներուն թէ՝ յետ այսու այրերու ամէն տեսակ հագուստներ և վերարկուներ, ինչպէս նաեւ կիներու յատուկ թայեօռ և քլասիք մանթօներ պիտի պատրաստուին իր աշխատանոցին մէջ, փարիզեան ամենավերջին նորաձեւութեամբ։

ՀԱՍՑԷ.— Քարաքէօյ, Թիւնէլի կից, Մէրթէպանի փողոց, Հուլուսի պէյ խան, Թիւ 1—2։ Հեռաձայն՝ 41098։

ՀԱԼՔ ՕՓԵՐԷԹԻ ԽՈՒՄԲԸ

Այսօր, գիշերը ժամը 21.45ին

ԹԱՔՍԻՄԻ ՊԱՐՏԷԶԻՆ ՄԷՋ

Շիրին Թէյզէ

Մեծ օփերէթը

Ամէն շաբաթ կը փոխուին օփերէթները

Նախապէս ճշդել տուէք ձեր տեղերը

ԿԷՑԻԿ ՓԱՇԱ ՁԱՐՇԸ ԳԱՊՈՒ — ՍԻՆԷ ԱԶԱՔ — ԿԷՑԻԿ ՓԱՇԱ ՁԱՐՇԸ ԳԱՊՈՒ

ԱՅՍՕՐՈՒԸՆԷ սկսեալ մինչեւ մէկ շաբաթ շարունակ

Երկու մեծ և սքանչելի ֆիլմ մէկ անգամէն

Վոսփորի երգը

Վայրենիները կը յարձակին

Երկու մեծ եւ շատ յուզիչ [illegible]

...ՐՎԻԼ ԿՕԼՍ 0.08 մ. ածելիի շեղբը 935 Լայփցիկի Տօնավաճառին Ա. ՄՐՑԱՆԱԿԻՈՐՆԷ

Կրիփինի գործած հրաշքները

GRİPİN

Տառապանքը և ցաւը չատ դիւրաւ, չատ չուտով և չատ աժան կերպով անցընելու միջոցն է մէկ հատ ԿՐԻՓԻՆԻ քաչէ առնել։
Ան չի խանգարեր ստամոքսը և երիկամունքը և չի յոգնեցներ սիրտը։

ԿՐԻՓԻՆ

Հակառակ որ ակռայի չատ մը խիւսեր հրապարակ հանուած են

RADYOLİN

Միշտ անմնման պիտի մնայ, որովհետեւ

ՁԱՅՆ ԳՈՐԾԱԾՈՂՆԵՐՈՒՆ ԱԿՌԱՆԵՐԸ

իրենց մաքրութեամբ, սպիտակութեամբ,

եւ տոկունութեամբ միշտ աչքի կը զարնեն

ԼՈՅՏ ԹՐԻԷՍԹԻՆՕ

LLYOD TRIESTINO

ՄԵԿՆՈՒՄ

ՖԷՆԷՍԻԱ

Եչ., 27 Օգոստ., ժամը 17ին դէպի Պուրկազ, Վառնա, Գոնսթանցա, Օտեսա, Պաթում, Տրապիզոն, Սամսոն, Վառնա, Պուրկազ։

ՔԻՐԻՆԱԼ

Ուր., 28 Օգոստ. ժամը 9ին Ղալաթիոյ քարափէն դէպի Փիրէ, Պրինտիզի, Վէնէտիկ, Թրիէսթէ։

ԱԼՊԱՆՕ

ՈՒՐ., 28 Օգոս. ժամը 17ին դէպի Սելանիկ, Իզմիր, Փիրէ, Փաթրաս, Պրինտիզի, Վէնէտիկ, Թրիէսթէ։

ՄԷՐԱՆՕ

Շբ., 29 Օգոստ. ժամը 17ին Ղալաթիոյ քարափէն դէպի Պուրգազ, Վառնա, Գոսթանցա, Սուլինա, Կալաց, Իպրայիլ, Սուլինա, Գոսթանցա, Վառնա, Պուրկազ։

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւններու համար դիմել Լոյտ Թրիէսթինոյի ընդհ. Գործակալութեան. Մէրքէզ. Րըխթըմ խան, Կալաթա թէլէֆոն 44877 8 9 և կամ Բերայի ճիւղը Կալաթա Սէրայ թէլ. 44656։

Գործակալութիւնս հոլանտական չոգենաւային ընկերութեան միջոցաւ եւ կապ պահելով հոլանտական ընկերութեանց հետ պատրաստ է, «Աչխարհի բոլոր նաւահանգիստներու» համար ապրանքներ ընդունիլ և փոխադրել ուղղակի քօնոսըման տալ։

ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍԲԷՐՔՕ

FRATELLI SPERCO

Կալաթա. մաքսատան դէմը, Խիւտավէնտիկեար խան, Թէլէֆօն 44792։

«Հոլանտական Շոգենաւային Ընկ.»

ԱՄՍԹԷՐՏԱՄ

Արտածման սպասարկութիւն

Մօտաւոր մեկնում դէպի Անվէրս, Ռօթէրտամ, Ամսթէրտամ, Համպուրկ։

Orestes	այժմ Պոլսոյ մէջ
Ganymedes	թեռ կ'առնէ Սեպ. 1 5

Փեռերու վրայ մասնաւոր չոգենաւային սպասարկութիւն. Հռենոսի և Մայնի բոլոր նաւահանգիստները։

Ներածման սպասարկութիւն Ամսթէրտամէն կ'սպասուին

Ganymedes	այժմ Պոլսոյ մէջ
Hercules	Սեպտ. 6ին

Ամսթէրտամէն մօտալուտ մեկնում

Deucalion	Օգոստ. 19ին
Hermes	» 20ին
triton	Սեպտ. 2ին

Nippon Yusen Kaisha Tokyo

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ուղղակի սպասարկութիւն Եօքոհամայի, Քօպի, Տէյրէնի, Չինկթաօյի, Շանկհայի, Հօնկ-Քօնկի, Ինկաբուրի, Գոլոմպոյի, Սուէզի, Բօրթ Սայիտի, Պէյրութի և Պոլսոյ միջեւ։

Ջիրէօ, Մարսիլիա, Պարչէլոնա, Վալէնսիա, Լիվըրբուլ և Կըլասքօ։

Durban Maru	»	Օգոստ. 19ին
delagoa	»	Սեպտ. 19ին

ՍԱԿԱՐԱՆ

21 Օգոստ. 1936

ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ ԵՒ ԱՐԺԷԹՈՒՂԹԵՐ

1933 Երկանի ներքին փոխթ.	95.50
1918 Ներքին փոխառութիւն	95.50
1933 փոխոթ. Իւնիթուրք Ա.	21.00
» » » Բ.	19.60
» » » Գ.	20.—
Անատօլու Երկաթուղի Ա.	43.30
» » Բ.	43.30
» » Գ.	45.35
Անատօլու Պօն	45.30
Անատօլու Բաժնեթուղթ	25.—
Սիման(Ասլան)	9.40
Թէրքօզ	12 75
Րէժի	1.70
Թէլէֆօն	8.25
Թրամվայ	20.25
Պօմօնթի	8.25
Մինօթըրրի Իւնեօն	8.25
Պոլսոյ Քարափ	10.30
Մէրքէզ Պանքասի	68.—
Իշ Պանքասի	85 —
Քրէտի Ֆօնսիէ (1903)	102.—
» » (1911)	94.—
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ	
Պանքնօթ Օթերին	635.—
Ամերիկեան (Տօլար)	126.—
Ֆրանս. թղթադրամ	166.—
Իտալական »	196.—
Պելճիքական »	84.—
Յունական » (Տրախ.)	23.50
Զուիցերիական »	818.—
Պուլկարական » (Լէվա)	25.—
Հոլանտական » (Ֆլօրին)	84.—
Չեխօ Սլօվաք » (Քուրօն)	88.—
Աւստրիական »	23.—
Գերմանական » (Ռայխսմըրք)	32.—

ԱԲՈՒ ԼԱԼԱ ՄԱՀԱՐԻ

Հեղինակ՝ Ա. ԻՍԱՀԱԿԵԱՆ

Հրատ. «Մշակոյթ» գրատան

Գեղեցիկ տպագրութիւն

Գին 25 դրչ.

Compagnia Italiano Turismo

Իտալական Թուրիզմօ (CIT) նաւային ընկերութիւնը կը հայթայթէ երկաթուղիի, չոգենաւերու եւ օդանաւերու տոմսակներ աչխարհի բոլոր քաղաքներու համար։

Ձրի տեղեկութիւններ կը հայթայթէ, կ'ապահովէ պանդոկի սենեակներ և պակածներու առաքումներով ապահովութիւնը կ'առանձնէ.

Հարիւրին 5 զեղչ իտալական երկաթուղիներու վրայ։

Դիմել ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՓԷՐՔՕ Կալաթա, Չինիլի Րըխթըմ խան,

Ընկերութիւնը որ ՍԻԹ ընկերութեան ներկայացուցիչն է, Եւրոպայի բոլոր քաղաքներու համար կուտայ երկաթուղիի տոմսակներ և խառն տոմսակներ ծովային ցամաքային Պոլիս-Փարիզ և Պոլիս-Լոնտոն գիծերու համար։

Sahibi ve yazı işleri müdürü
HOREN CAMCİYAN

Basıldığı yer
ARTUN Basımevi: Galata Billur sokak No. 10

Հրապարակ ելաւ

ՆՈՐ ՅՈՅՍ Տարեգիրքին 72րդ թիւը

ՃՈԽ ԵՒ ԱՅԼԱԶԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՄԲ

Փնտռեցէ՛ք ամէն կողմ

PASTİL FOR PASTİLFOR PASTİL FOR PASTİLFOR PASTİLFOR
PASTİL FOR PASTİLFOR PASTİL FOR PASTİL FOR PASTİLFOR
PASTİL FOR R PASTİLFOR
PASTİL FOR R PASTİLFOR
PASTİL FOR R PASTİLFOR

ԲԱՍԹԻԼ ՖՕՌ

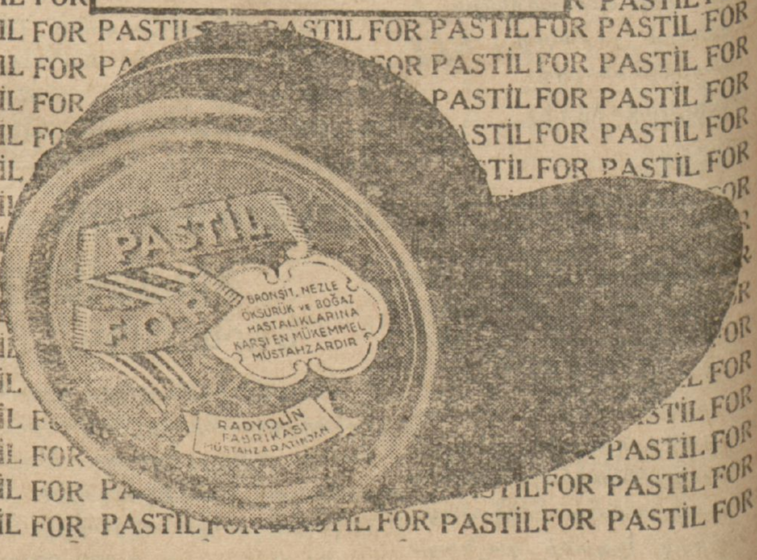

PASTİL FOR PASTİLFOR PASTİL FOR PASTİLFOR PASTİL FOR

Հարբուխի, հազի, շունչի նեղութեան չեն բռնուիր, իրենց ձայները չեն մարիր, ընչերակներ չեն հիւանդանար, կոկորդնին չի ցաւիր։

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՐ

ԲԱՐԻ ԼՈՅՍ

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ

ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆՆԵՐՈՒ

ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ՇԱՐՔԸ

ՓՈՒԹԱՑԷ՛Ք

ՓՈՒԹ...

ԲԱՐԻ ԼՈՅՍ

Քերական Ընթերցարան
30 դրշ.
Բարի Լոյս Ընթերց. Ա. տարի
35 դրշ.
» Ընթերց. Բ. տարի
40 դրշ.
» » Գ. Դ. տարի
75 դրշ.

ԴԻՄԵԼ

ՄԻԱԿ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ

Յ. ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ

Անգորա ճ.-տտէսի

Րէշիտ էֆ. խան թի. 14

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԹԵՐԹՕՆԸ)(104)(

ՄԻՇԷԼ ԶԷՎԱՔՕ

ԻԶԱՊՕ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

L.

ՊՈՒՌԿՕՆԵԻ ԱՊԱՐԱՆՔԸ

— Ու վճռած է՞ք հետեւելու ինծի, ըսաւ Օքըթօնվիլ հազիւ ծածկուած չեչտով մը։

— Ձեր առջեւէն երթալու. պարոն. ես կը յարմարիմ Պուռկօնեի զուքսին, զուքսն ալ ինծի կը յարմարի. ես կ'երթամ առնր ու կ'ըսեմ. Դպէք հոս Մոնսէնեէօր, ես ձեր մարդն եմ։ Ինչ պէտք է ընել։

Օքըթօնվիլ ոտքի ելաւ։ Տժգունած էր։

— Եթէ այդպէս է ըսաւ, մեկնինք։ Որովհետեւ Մօնսէնեէօրը....։

— Այնքան կ'աճապարէ զիս իր ծառայութեան մէջ ունենալ որքան ես սուրս իրեն մատուցանելու համար....։ Գիտեմ։ Մեկնինք։

Օքըթօնվիլ ոտքը գետին զարկաւ, ու յանկարծ իր խռոված դէմքին վրայ բոցավառեցաւ տխրութիւնը, նախանձի տանջութիւնը մանաւանդ։

— Մեկնինք ըսաւ ակռաները կճրտելով։ Բայց նախ խօսք մը, եթէ կը հաճիք։

Հարիւր խօսք ըսէք, սիրելիս։ Եթէ կ'ուզէք նորէն նստինք։

— Հարկ չկայ, ըսաւ Օքըթօնվիլ։ Պարզապէս ատ պիտի ըսեմ ձեզ թէ ձեր խօսքերը տհաճութիւն կը պատճառեն ինծի։ Պէտք չէ կարծէք որ, պզտիկ ասպետս, դուքսը և թագուհին ձեզի համակրած ըլլալնուն համար տեղերնիս ձեզի պիտի ձգենք, ըլլայ Սէն Բօլ ապարանքին, ըլլայ Պուռկօնեի ապարանքին մէջ, մենք որ արդէն նշանակելի ծառայութիւններ մատուցած ենք։

Ասպետը կարծես բոլորովին զարմացաւ։ Անկեղծ էր իր զարմանքը։

— Տեղերնիդ ինծի տա՞լ, ըսաւ, ինչո՞ւ համար այդպէս պիտի ընէք։ Եւ ի՞նչ պէտք ունիմ որ ինծի ձգէք ու և է բան։

— Զիս կը ծաղրէք, գոչեց Օքըթօնվիլ։ Երբոր Պուռկօնեի դուքսին հետ գործերնիդ լմնցնէք, պիտի խնդրէի ձեզմէ որ ինծի հետեւիք դէպի Սէն Ժէրմէն աբբայարանին եաեւի կողմը։

— Վայ անպիտան։ Ի՞նչ ընելու պիտի երթանք Գլէրք մարգագետինը, ըսէք ինծի։

— Չէ՞ք հասկնար, հեգնեց Օքըթօնվիլ։

— Հա կ'ուզէք փորս ճեղքել կամ մարմինս մէջտեղէն կիսել։ Ճշմարիտ Աստուած չեմ գիտեր ինչո՞ւ, բայց վերջապէս քանի որ դուք կ'ուզէք, չեմ հակառակիր առոր։ Բայց ինչո՞ւ համար այդքան հեռու։ Ինչո՞ւ համար ոչ աստեղ, ու անմիջապէս։

Օքըթօնվիլ ակռաներուն մէջէն երգում ըրաւ բոլոր սուրբերուն, յետոյ ալ բոլոր սատանաներուն։ Իր հակառակորդին պաղարիւնութիւնը- միամտութիւնը կը զայրացնէին զինքը։

— Բայց անչուշտ, չարունակեց Բասավան. Այստեղ երկու հոգի ենք։ Մեզմէ մէկը ողջ դուրս պիտի գայ և երթայ ըսելու ժամ մը Պուռկօնեի թէ միւսը չկրնար գալ, հակառակ բոլոր կարելի ջանքերուն։

— Անզգամ, պոռաց պարոնը։ Վաղը խերդ պիտի անիծեմ։ Մինչեւ այն ատեն հրաման ունիմ քեզ յարգելու, օգտուէ անկէ։

Բասավան անհելի ծիծաղ մը արձակեց։

— Ինծի հետ կռիւ փնտռեցիք, ըսաւ պաղ չեչտով մը։ Կ'երդնում որ ձեզի դէմ ոչ մէկ դէչ մտածում ունէի։ Ձեզի ընդունեցի։ Այստեղ իմ տանս մէջ էք։ Զիս կը նախատէք։ Ցետոյ կ'ըսէք թէ ինծի չզպչելու հրաման մը չունիմ և երբեք չեմ ալ կրնար առանալ, կամ եթէ առանամ չեմ գործադրեր, ես կ'ըսեմ քեզի չուտ, անմիջապէս սուրդ քաչէ այստեղ։

Միեւնոյն ատեն ասպետը սուրը քաչեց, պանդոկական գիրք բռնեց, և սուրին ծայրը ..., կամածին կոթնուցած, սպասեց որ թշնամին իր ... խոյանայ։

Օքըթօնվիլ կիսովին քաչեց սուրը, յետոյ ... գնելով, ըսաւ.

— Մինչեւ վաղը պարոնս յարգել ձեզ, ... պող կամքը աւելի զօրաւոր է քան ձերը և ... Բասավան ... սէրը թօթուեց և ակռաներուն ... յարեց.

— Վաղը, թող այնպէս ըլլայ։ Աստուած ... տանին Գլէրք մարգագետնին վրայ։

Օքըթօնվիլ գլխով հաստատական նշան մը ... և երկուքը մէկ դուրս ելան։ Թեւ թեւի ... և սկսան քաղաքավարական կատակներ ընել ...

Թրպօ լը Բուանկարի դէմքը կարծես ... թեցաւ և իր փոքրիկ լուկան աչքերով ... ասպետին։

— Պուռկօնեի ապարոնքը կ'երթայ, ... նելու կ'երթայ. Ճշմարիտ Աստուած, ... է որ կը բնակի Թրիւ Բանուիւ մէջ։

Պուռկօնեի Ապարանքին մէջ ժան Սան ... անհրաժեշտ պատրաստութիւնները կը ... նելու համար Բասավանի ասպետը։

(Շար.)